

Kommunstyrelsen

Utökning av stadsbyggnadsnämndens ram för 2018-2019

Förslag till beslut

1. Stadsbyggnadsnämnden tillförs 300 000 kronor från kommunstyrelsens reserv för år 2018.
2. Helårskonsekvensen på 800 000 kronor beaktas i arbetet med årsplan 2019.

Ärendebeskrivning

Stadsbyggnadsnämnden fattade på sitt sammanträde den 17 maj 2017, beslut om att, inom ramen för den årliga trafikbeställningen, ge Sörmlands kollektivtrafikmyndighet ett uppdrag att utreda kostnad och konsekvenser av att utöka erbjudandet om fria bussresor för gruppen 65+ till att gälla även helger. Sedan oktober 2016 gäller fria resor för gruppen 65+ vardagar mellan klockan 9 och 14.

Myndighetens bedömning är att kostnaderna för Eskilstuna kommun ökar med minst 800 000 kronor per år om fria resor införs även på helgerna. Det finns dessutom en påtaglig risk att trafiken behöver förtätas vilket i så fall kan komma att leda till ytterligare merkostnader på runt 1 000 000 kronor per år. Anledningen till det är att det redan idag är flera turer på helgerna som har närmare 100 procent beläggning och stående resenärer på vissa avgångar. Det är möjligt att på kort sikt byta till större fordon på vissa turer men det ökar inte kapaciteten att ta ombord personer med rullatorer och rullstolar. Fria resor för gruppen 65+ beräknas utöka resandet på helgerna med 5-10 procent under dagtid och kan därmed påskynda behovet av förstärkningar i busstrafiken under helgerna.

Stadsbyggnadsnämnden fattade på sitt sammanträde den 21 februari 2018, § 25, att utöka fria resor för 65+ att gälla även helger och röda dagar under förutsättning att kommunstyrelsen tar beslut om utökad finansiering av kollektivtrafiken.

Kommunledningskontoret föreslår att stadsbyggnadsnämnden tillförs 300 000 kronor från kommunstyrelsens reserv för år 2018 samt att helårskonsekvens på 800 000 kronor beaktas i arbetet med årsplan 2019.

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Pär Eriksson
Kommundirektör

Tommy Malm
Ekonomidirektör

SBN/2018:57

§ 25

Utredning om att utöka fria bussresor 65+ till att gälla även helger

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar att utöka fria resor för 65+ att gälla även helger och röda dagar under förutsättning att kommunstyrelsen tar beslut om utökad finansiering av kollektivtrafiken.

Förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar att utöka Stadsbyggnadsnämndens ram 2018 med 300.000 kr och från 2019 med en ramhöjning om ytterligare 500.000 kr för utökad resande 65+. Finansiering sker ur kommunstyrelsens reserv som bland annat reserverats för kollektivtrafik.

Ärendebeskrivning

Stadsbyggnadsnämnden fattade i sitt sammanträde den 17 maj 2017 beslut om att, inom ramen för den årliga trafikbeställningen, ge Sörmlands kollektivtrafikmyndighet ett uppdrag att utreda kostnad och konsekvenser av att utöka erbjudandet om fria bussresor för gruppen 65+ till att gälla även helger. Sedan oktober 2016 gäller fria resor för gruppen 65+ vardagar mellan 9 och 14.

Myndighetens bedömning är att kostnaderna för Eskilstuna kommun ökar med minst 800 000 kr per år om fria resor för 65+ införs även på helgerna. Det finns dessutom en påtaglig risk att trafiken behöver förtätas vilket i så fall kan komma att leda till ytterligare merkostnader på runt 1 000 000 kronor per år genom ökade produktionskostnader.

Yrkanden

Sarita Hotti (S), Seppo Vuolteenaho (SD9), Carola Sunesson (SD), Maud Ekman (V), Monica Wikberg (M), Lisa Friberg (S) och Arne Jonsson (C) yrkar bifall till förvaltningens framställan.

Beslut skickas till:
Kommunstyrelsen
Akten

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Stadsbyggnadsnämnden

Utredning om att utöka fria resor 65+ att gälla även helger - Tjänsteskrivelse

Förslag till beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar att utöka fria resor för 65+ att gälla även helger och röda dagar under förutsättning att kommunstyrelsen tar beslut om utökad finansiering av kollektivtrafiken. Beslutet ska gälla från hösttidtabellen 2018.

Förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar att utöka stadsbyggnadsnämndens ram 2018 med 300 000 kr och från 2019 med en ramhöjning om ytterligare 500 000 kr för en utökning av de fria resorna 65+. Finansiering sker ur kommunstyrelsens reserv som bland annat reserverats för kollektivtrafik.

Ärendebeskrivning

Stadsbyggnadsnämnden fattade i sitt sammanträde den 17 maj 2017 beslut om att, inom ramen för den årliga trafikbeställningen, ge Sörmlands kollektivtrafikmyndighet ett uppdrag att utreda kostnad och konsekvenser av att utöka erbjudandet om fria bussresor för gruppen 65+ till att gälla även helger. Sedan oktober 2016 gäller fria resor för gruppen 65+ vardagar mellan 9 och 14.

Myndighetens bedömning är att kostnaderna för Eskilstuna kommun ökar med minst 800 000 kr per år om fria resor införs även på helgerna. Det finns dessutom en påtaglig risk att trafiken behöver förtätas vilket i så fall kan komma att leda till ytterligare merkostnader på runt 1 000 000 kronor per år. Anledningen till det är att det redan idag är flera turer på helgerna som har närmare 100 % beläggning och stående resenärer på vissa avgångar. Det är möjligt att på kort sikt byta till större fordon på vissa turer men det ökar inte kapaciteten att ta ombord personer med rullatorer och rullstolar. Fria resor för gruppen 65+ beräknas utöka resandet på helgerna med 5-10 % under dagtid och kan därmed påskynda behovet av förstärkningar i busstrafiken på helgerna.

STADSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN

Marianne Hagman

Anna Bergfors

Förvaltningschef

Avdelningschef trafikavdelningen

UTREDNINGSUPPDRAG

Utökning Fria Resor 65+

Sörmlands kollektivtrafikmyndighet har inom ramen för de årliga trafikbeställningarna 2017 fått ett utredningsuppdrag från Eskilstuna med följande frågeställning:

Hösten 2016 infördes fria resor för personer som är 65 år och äldre på vardagar mellan 9 och 14. På kvällar och helger betalar resenärerna full taxa. Förslaget är att Sörmlands kollektivtrafikmyndighet utreder kostnad och konsekvenser av att utöka erbjudandet till att gälla även helger.

Sammanfattning

Myndighetens bedömning är att kostnaderna för Eskilstuna kommun ökar med minst 800 000 kr per år om fria resor för 65+ införs även på helgerna. Det finns dessutom en påtaglig risk att trafiken behöver förtätas vilket i så fall kan komma att leda till ytterligare merkostnader på runt en miljoner kronor per år genom ökade produktionskostnader.

Bakgrund

En taxeförändring får en direkt påverkan på resenärsintäkterna genom ett intäktsbortfall vilket måste täckas upp genom ett ökat tillskott från Eskilstuna kommun. Ytterligare en aspekt som måste beaktas är påverkan på beläggningen ombord på bussarna. Om resandeökningen leder till att fler fordons måste sättas in i trafiken för att tillgodose den ökade efterfrågan uppstår kostnader genom tillkommande produktion. Nedan görs dels en uppskattning av intäktsbortfallet och dels en bedömning av behovet av tillkommande kapacitet inklusive en kostnadskalkyl.

Uppskattning av intäktsbortfall

Biljettstatistiken och resvaneundersökningar tyder på att andelen resenärer 65 år och äldre utgör ungefär tio procent av allmänhetens påstigande (då skol- och elevkortresor är exkluderade). Allmänhetens påstigande i busstrafiken i Eskilstuna kommun uppgår en normalhelg, totalt för lördag och söndag i stads- och landsbygdstrafiken, till ungefär 8 000 personer.

Antagandet om andelen äldre enligt ovan skulle innebära att cirka 800 personer 65 år och äldre reser varje helg. Om fria resor för 65+ även införs på helgerna skulle biljettintäkter från dessa resenärer falla bort. Vid uppskattningen av intäktsbortfallet har vi utgått ifrån att dessa resenärer idag främst genererar intäkter genom betalning med Reskassa, Bankkort ombord samt 30-dagars lågtrafikkort. Vi bedömer att intäktsbortfallet genom införandet skulle uppgå till cirka 800 000 – 1 000 000 kronor per år.

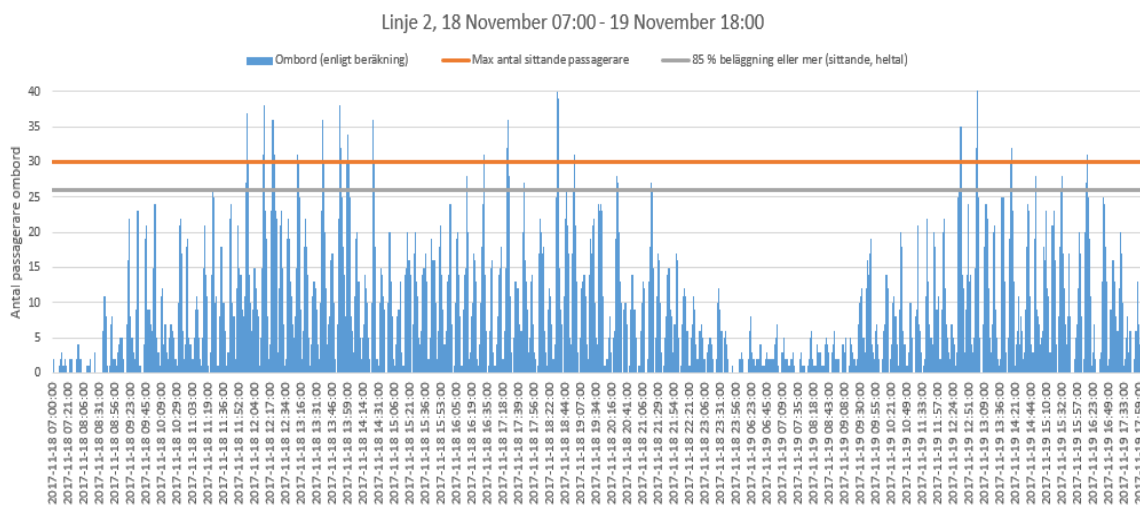

Kapacitetsbehov

En utökning av fria resor för 65+ skulle medföra ett ökat resande på helgerna. Vi bedömer att resandet lördagar och söndagar kan komma att öka med ungefär fem till tio procent under dagtid. I praktiken innebär det några fler påstigande per tur dagtid. För landsbygdslinjerna är belastningen i regel förhållandevis låg och något ökat resande anses inte komma att medföra kapacitetsproblem ombord.

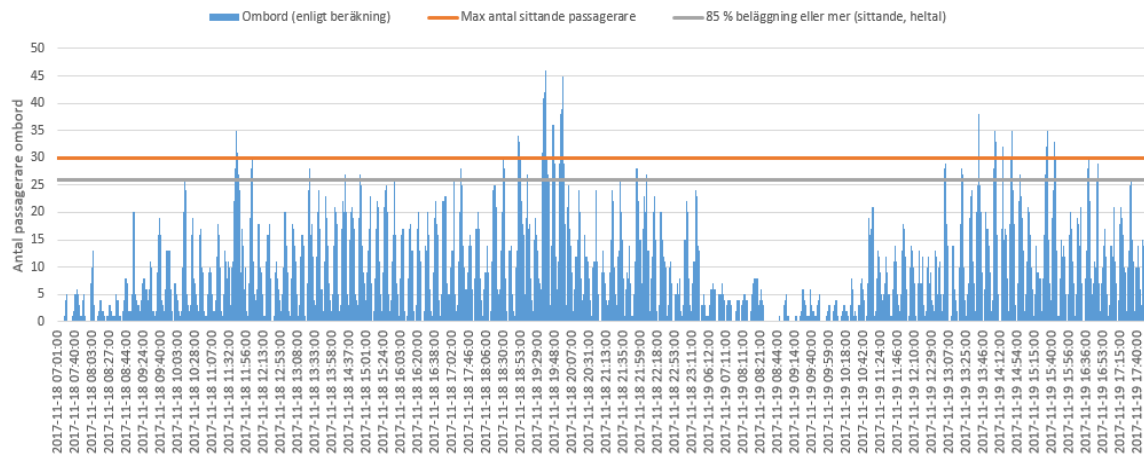
En genomgång av stadstrafiklinjernas belastning på helgerna visar däremot att främst linjerna 2 och 4 redan idag har stående på vissa avgångar. Det innebär att några fler personer ombord kan komma att medföra krav på ökat kapacitet, särskilt med tanke på att ståplatser inte är lämpliga för gruppen 65 år och äldre. Vi får dessutom redan idag enstaka rapporter om att personer med barnvagnar och rollatorer måste lämnas kvar på helgerna på grund av platsbrist ombord. Att öka sittplatskapaciteten genom att byta fordon är möjligt i och med att linjerna 2, 4 och 5 körs med förhållandevis små fordon (SNLg) på helgerna. Det påverkar dock inte kapaciteten för barnvagnar och rollatorer och det finns därmed en risk att enbart en förtätning av trafiken (genom tillkommande produktion) kan lösa kapacitetsproblemen på ett tillfredställande sätt ur ett kundperspektiv.

Diagrammen visar den maximala belastningen per tur (blå staplar) för linjerna 2 och 4 helgen 18/19 november 2017. Resandet är störst kring lunchtid lördag, tidig kväll lördag samt eftermiddag söndag. Orange linje markerar antalet sittplatser per fordon.

Linje 4, 18 November 07:00 - 19 November 18:00

Vi ser även att några turer på linjerna 1, 3 och 5 har en beläggning på nära 100 %, det finns med andra ord även en viss risk för behov av ökat produktion på dessa linjer i alla fall på några års sikt.

En tillkommande tur på linje 2,3, 4 och 5 kostar mellan 15 000 kr och 20 000 kr per år och en tillkommande tur på linje 1 kostar cirka 27 000 kr per år. En förstärkning av trafiken på linjerna 1-5 med 10 tillkommande turer på varje linje skulle därmed medföra merkostnader på knappa 1 000 000 kr/år. I vilken takt och omfattning en sådan förstärkning krävs är dock osäkert. Som det ser ut i dagsläge kommer trafiken att behöva förtätas på helgerna på sikt i alla fall på grund av den underliggande positiva utvecklingen men införandet av Fria Resor 65+ ser ut att medföra ett behov att tidigarelägga en sådan satsning.